Napisao D. Mergel
sreda, 10 oktobar 2012 18:34

Fotografija koju objavljujemo u ovom broju datira iz 1961. godine. Na njoj se nalaze Ivan Pihajlić i njegova supruga, Roza rođ. Poljak, a povod za fotografisanje bila je njihova zlatna svadba, tj. proslava pedesete godišnjice braka. Ivan i Roza su rođeni i odrasli u Starčevu, ali je sudbina njihove porodice odvela na drugu stranu, u daleku Ameriku. Naime, poput mnogih Starčevaca koji su se počev od prve decenije 20. veka trbuhom za kruhom otisnuli preko Atlantika, porodice Pihajlić i Poljak svoj novi dom našle su u američkoj saveznoj državi Mičigen, u gradiću Karo. U pomenutom mestu nalazila se šećerana u kojoj je većina doseljenika našla zaposlenje. Do danas se u samom gradu zadržao neznatan broj Starčevaca, dok je većina prešla u obližnje veće centre, kao što su Voren, Sterling Hajts, Detroit itd.

Skoro sve kuće Pihajlića u Starčevu su se nalazile u neposrednoj blizini, u današnjoj Ulici Borisa Kidriča. Dok je krajem 19. i početkom 20. veka, ta familija bila relativno brojna, danas je situacija suprotna, te imamo samo jednu porodicu s tim prezimenom čiji porodični nadimak, špicname, glasi Degišini. O rodbinskoj povezanosti američkih i starčevačkih Pihajlića sada već ne može biti govora, jer njihove bliske veze datiraju iz vremena doseljavanja, dakle s kraja 18. veka. Mada su se oduvek svi međusobno smatrali rodbinom, na osnovu crkvenih zapisa iz perioda kada su svi živeli u Starčevu, može se utvrditi da ni tada nisu bili u bliskom srodstvu.

Američka grana ove familije potiče od braće Tome i Mate Pihajlića. Toma i njegova supruga Ana rođ. Hajduk imali su sinove Ivana i Jakoba i ćerke Katu udatu Šušić i Milku udatu Mesaroš. Svi su se oni sem Ivana, koji je rano preminuo, sa svojim porodicama odselili u Ameriku. Mata je sa suprugom Anom rođ. Pocrnićimao sina Đuru, koji se sa svojom mnogobrojnom decom takođe pridružio svojoj rodbini.

Ivan Pihajlić, sa fotografije koju objavljujemo, bio je sin Jakoba i Ane Pihajlić rođ. Tonković. Jakob je posle Anine prerane smrti imao još dva braka; sa Rozom rođ. Fogl, imao je ćerke Mariju i Katarinu, a sa Magdalenom rođ. Fišer, sina Mišu. Kako se Jakobu nije sviđala nova sredina, svakih desetak godina se vraćao u Starčevo, pa je i sama porodica u dilemi oko mesta njegove smrti. Prilikom jednog od njegovih povrataka u Starčevo, Jakob je našao suprugu za svog sina, Ivana, Rozu Poljak, čija je sestra Agneza udata Rajković, već živela sa porodicom u Americi.

Ivan je živeo 96 godina, a Roza 85. Svoja sećanja na detinjstvo u Starčevu preneli su i na svoje potomke pričajući im o plodnoj ravnici, blizini Beograda i Dunava i siromaštvu zbog kojeg su morali da emigriraju. NJihova unuka, Rut Bridžis, ćerka njihovog sina, Petra, svake godine organizuje okupljanja potomaka Pihajlića u Americi, čuva uspomene i stare fotografije. Zahvaljujemo se Rut Bridžis koja je za izradu svog porodičnog stabla angažovala autora ovog teksta, a pritom i pristala da fotografiju i priču o svojim precima podeli sa čitaocima “Starčevačkih novina“.